

Ir. J.F.A.M. Mommers: een groot bijendeskundige ging heen

Jan J. Speelziek, namens de Nederlandse imkerij
Op 6 januari jl. overleed op 95-jarige leeftijd de heer J.F.A.M. Mommers, die in de jaren '40 en '50 werkzaam was als als Rijksbijenteeltconsulent op de Ambrosiushoeve, het toenmalige Proefstation voor Insectenbestuiving en Bijenhouderij te Hilvarenbeek. Aan hem heeft onze nationale imkerij te danken, dat we thans beschikken over een moderne, genormaliseerde bijenkast, genaamd de 'Spaarkast'.

De heer Mommers vond de toen in gebruik zijnde Simplexkast (van Engelse origine) terecht veel te duur, dubbelwandig zonder enig effect en een minder geschikte kast om mee te reizen. Als voorbeeld koos hij de Amerikaans Langstrothkast, solide, eenvoudig van constructie en nog altijd 's werelds meest verbreide kasttype. Voor de binnenmaten van de Spaarkast handhaafde hij echter die van de Simplexkast, zodat de raampjes onderling verwisselbaar bleven. Zo konden beide kasttypen zonder enig probleem naast elkaar worden gebruikt.

De Spaarkast werd aanvankelijk met een vaste bodem gemaakt (bodem en broedkamer vormden één geheel). Later volgden er uitvoeringen met een losse bodem, thans ook met een losse bodem voorzien van gaas (waardoor het reisraam kwam te vervallen). Bij het

huidige type bestaat bijna het gehele bodemoppervlak uit gaas, waaronder een schuiflade is bevestigd.

Oorspronkelijk was die gaasbodem met schuiflade bedoeld als diagnosemiddel voor onderzoek naar de aanwezigheid van varroamijten.

Aangezien de Spaarkast vele voordelen biedt boven de voordien algemeen in gebruik zijnde Simplexkast en voorts qua systeem min of meer geïnternationaliseerd is, was dit de meest aanbevolen kast voor de beginnend imker. Het succes van de Spaarkast was van dien aard, dat al snel de behoefte ontstond aan een millimeterscherpe

tekening, om te voorkomen dat bij verschillende leveranciers gekochte kasten maatverschillen vertoonden. De totstandkoming van deze tekening was het resultaat van gevoerd overleg tussen de VBBN en de Rijksbijenteeltconsulent. Het tekenwerk werd verzorgd door dhr. H. Pries, leraar bijenteelt in Zwolle. Deze tekening werd o.a. opgenomen in het alom bekende 'Werkboek bijen houden'. Samenvattend mag gesteld worden, dat de voorganger van dhr. Mommers, de Rijksbijenteeltconsulent ir. A. Minderhoud, vóór WO-II een grote rol speelde bij de overgang van de korf- naar de kast-imkerij, waarna dhr. Mommers er daarna succesvol in slaagde de imkerij te voorzien van een moderne en efficiënte bijenwoning, de Spaarkast genoemd. Moge hij rusten in vrede.

Praktijkonderzoek Bijen naar Wageningen

Marleen Boerjan

De sector Bijen van Praktijkonderzoek Plant en Omgeving (PPO-Bijen) verhuist per 1 oktober 2004 van Hilvarenbeek naar Wageningen. De meeste bijenonderzoekers zijn blij met de verhuizing: zij denken door de verhuizing beter te kunnen samenwerken met onderzoekers van Plant Research International. Wij merken dat we heel veel samenwerken met Plant Research International, aldus directeur dr. Tjeerd

Blacquièrre. Bijvoorbeeld voor onderzoek naar toxicologische effecten van bestrijdingsmiddelen op bijen en hommels. De stuifmeelallergie bij werkers in plantenkassen heeft tegenwoordig ook onze aandacht.

Als imker vragen we ons nu natuurlijk af wat er nu met de drachtplantentuin en de gebouwen gaat gebeuren. De redactie van BIJEN houdt u op de hoogte.